

Bruselj, 16. maj 2023
(OR. en)

9226/23

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0396(COD)

ENV 493
MI 407
AGRI 244
FOOD 34
ENT 103
IND 249
CONSOM 172
COMPET 451
CODEC 871

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Uredba o embalaži in odpadni embalaži: vidiki varnosti hrane in odpadne hrane – <i>poročanje predsedstva</i> – <i>izmenjava mnenj</i>

V prilogi vam pošiljamo informativni dokument predsedstva z vprašanjema za ministre in ministrice za izmenjavo mnenj o navedeni zadevi na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo 30. maja 2023.

Uredba o embalaži in odpadni embalaži: vidiki varnosti hrane in odpadne hrane

– informativni dokument predsedstva

Živila so med proizvodnjo, predelavo, skladiščenjem, pripravo in postrežbo, torej še preden se konzumirajo, v stiku s številnimi materiali in izdelki. Taki materiali in izdelki vključujejo embalažo in posode za živila, stroje za predelavo živil ter kuhinjske posode in namizni pribor.

Stopnje recikliranja v EU se sicer povečujejo, vendar se količina odpadkov, nastalih iz embalaže, povečuje hitreje kot recikliranje. V zadnjem desetletju se je količina odpadne embalaže povečala za več kot 20 %, če ne bomo ukrepali, pa naj bi se do leta 2030 povečala še za dodatnih 19 %. Za odpadno plastično embalažo se pričakuje povečanje za 46 % do leta 2030. Zaradi vse večjih količin odpadne embalaže se povečujejo posledice za okolje, vključno s povečano in neučinkovito rabo virov, negativnimi vplivi na podnebje, smetenjem, prekomerno uporabo problematičnih snovi v embalaži in vse večjimi izzivi pri ravnanju z odpadki, vključno z nizkokakovostnim recikliranjem ter preobsežno uporabo odlagališč, sežiganja in izvoza ob koncu življenjske dobe. Obenem zmanjševanje odpadne embalaže in povečevanje recikliranja prispevata k zmanjševanju odvisnosti EU od uvoza surovin in fosilnih goriv, spodbujanju inovacij in krepitvi gospodarske rasti ter zmanjševanju nepotrebnih izdatkov gospodinjstev.

Ocenjuje se, da skupni promet proizvodnje embalaže in ravnanja z odpadno embalažo v EU znaša 370 milijard EUR. Preoblikovanje sektorja embalaže in odpadne embalaže ima zato pomembno vlogo in potencial za preoblikovanje Evrope v čisto, trajnostno in krožno gospodarstvo v skladu z evropskim zelenim dogovorom. Na podlagi akcijskega načrta Komisije za krožno gospodarstvo je Svet v sklepih z dne 4. oktobra 2019 (12791/19) med drugim navedel, da bi bilo treba do leta 2030 zagotoviti, da se bo lahko vsa plastična embalaža, dana na trg Unije, ponovno uporabila ali reciklirala, ter da bi se morala zmožnost za ločevanje in recikliranje v EU povečati za štirikrat, Komisijo pa je pozval, naj sprejme dodatne ukrepe.

Komisija je 30. novembra 2022 sprejela predlog uredbe o embalaži in odpadni embalaži. Cilj predloga je preprečiti nastajanje odpadne embalaže, spodbuditi visokokakovostno recikliranje in vzpostaviti trg za sekundarne surovine, hkrati pa olajšati obveščanje potrošnikov in ustvariti nove poslovne priložnosti.

Delovna skupina za okolje je 5. decembra 2022 začela preučevati predlog in njegovo oceno učinka. Svet za okolje je 16. marca 2023 opravil orientacijsko razpravo o splošnih ciljih za novo ureditev glede embalaže in o preprečevanju odpadkov.

Embalaža za hrano in pijačo je ključnega pomena za zaščito in ohranjanje proizvodov za potrošnike. Za zagotovitev visoke ravni varnosti hrane morajo biti vsi materiali, namenjeni za stik z živili, ki se dajo na evropski trg, skladni z Uredbo (ES) št. 1935/2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili. Posebej pomembna je Uredba (EU) 2022/1616 o recikliranih plastičnih materialih, namenjenih za stik z živili, ki omogoča mehansko recikliranje PET in razvoj novih tehnologij recikliranja za drugo plastiko.

Namen predlagane uredbe o embalaži in odpadni embalaži je zagotoviti visoko raven varovanja okolja na notranjem trgu, hkrati pa ohraniti visoko raven varnosti in higiene hrane, ne da bi to vplivalo na politike zmanjševanja živilskih odpadkov. Izhodišče vseh ukrepov, sprejetih s predlagano uredbo o embalaži in odpadni embalaži, sta spoštovanje standardov varnosti hrane in skladnost s ciljem EU glede zmanjšanja živilskih odpadkov. Ker bo predlagana uredba vplivala na sektor hrane in pijače, ki se mora prilagoditi, da bo bolj trajnosten, je treba zagotoviti, da bo taka prilagoditev skladna z drugo zakonodajo EU.

Strategija „od vil do vilic“ sicer opozarja, da sta prehranska varnost in varnost hrane temelja prehranskega sistema EU, hkrati pa kot enega od ključnih ciljev izpostavlja tudi trajnostnost. Namen strategije „od vil do vilic“ je podpreti trajnostne načine proizvodnje hrane, potrošnikom olajšati zdrave prehranske odločitve ter spodbujati boljšo uporabo naravnih virov in zmanjšanje onesnaževanja.

Še en vidik in sestavni del akcijskega načrta strategije „od vil do vilic“ je predvidena revizija okvirne direktive o odpadkih (EU) 2008/98/ES. Komisija naj bi v ustreznem času predlagala dodatne ukrepe za preprečevanje živilskih odpadkov.

Predsedstvo meni, da je predlagana uredba o embalaži in odpadni embalaži zelo pomembna. Glede na horizontalnost in kompleksnost te tematike je zelo pomembno zagotoviti pravno usklajenost uredbe in učinkovito racionalizacijo sektorja embalaže in odpadkov, verige živilske industrije, zdravja in varnosti potrošnikov, pa tudi nemoteno delovanje notranjega trga.

Za strukturiranje razprav na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo 30. maja 2023 predsedstvo predlaga, da se pozornost nameni vidikom varnosti hrane in živilskih odpadkov. Predsedstvo poleg tega pozdravlja uvodni povzetek Komisije, ki bo predstavila glavna področja osnutka uredbe, ki so pomembna za sektor hrane in pijače.

Predsedstvo predlaga naslednji vprašanji:

1. Ali glede na cilj predloga, da se znatno zmanjša količina odpadne embalaže, obstajajo kakšni vidiki, ki bi jih bilo treba po vašem mnenju upoštevati, da bi zagotovili standarde varnosti in higiene hrane ter delovanje enotnega trga? Katere dejavnike bi bilo treba poudariti v zvezi s potrebo po znatnem zmanjšanju živilskih odpadkov?
2. Kako bi bilo mogoče ponovno uporabo, ponovno polnjenje in recikliranje uporabiti kot učinkovite ukrepe za zmanjšanje količine odpadne embalaže in povečanje njene krožnosti ob hkratnem zagotavljanju standardov varnosti in higiene hrane ter kako bi lahko ustrezno obravnavali medsebojne vplive in sinergije med navedenim predlogom in drugo ustrezno zakonodajo EU?